

Datum
2020-11-20
Vår referens
Annica Eriksson
Utvecklingssekreterare
annica.eriksson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Uppföljning av familjehemsvård i Malmö 2019 STK-2020-935

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde 200525 § 155, översända rapporten Familjehemsvård 2019 till kommunstyrelsen utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Rubricerad rapport utgör uppföljning av arbetsmarknads- och socialnämndens familjehemsvård under 2019. Uppföljningen avser samtliga barn och unga som blivit eller varit placerade i familjehem under året med särskild fokus på deras hälsa och skolgång. Förslaget är att godkänna redovisningen av rapporten.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner redovisningen och lägger rapporten till handlingarna.

Beslutsunderlag

- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 200525 § 155 med Särskilt yttrande (M+C) och (MP)
- Rapport familjehemsvård 2019
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 201130 Uppföljning av familjehemsvård i Malmö 2019

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-11-30
Kommunstyrelsen 2020-12-09

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden.

Ärendet

Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde 200525 § 155, översända rapporten Familjehemsvård 2019 till kommunstyrelsen utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Rubricerad rapport utgör uppföljning av arbetsmarknads- och socialnämndens familjehemsvård under 2019. Uppföljningen avser samtliga barn och unga som blivit eller varit placerade i familjehem under året med särskild fokus på deras hälsa och skolgång. Uppföljningen är en del i förvaltningens systematiska kvalitetsarbete och syftar till att ge ett underlag för metod- och kvalitetsutveckling inom familjehemsvården.

Uppföljning 2019 har följt de bedömningar och rekommendationer som Malmö stadsrevision gjorde vid granskning av familjehemsvården 2018. Rapporten är uppdelad i fem särskilda utvecklingsområden för familjehemsvården som förvaltningen verkat för under året.

- Implementera verktyg för avdelningarnas egenkontroll som möjliggör aggregerad uppföljning av alla familjehemsplacerade barns skolgång och hälsa.
- Implementera system för familjehemmens handledning och kompetensutveckling.
- Organisera och utveckla formerna för rekrytering av jour- och familjehem.
- Implementera nätverksarbete i familjehemsvården.
- Delta i Socialstyrelsens undersökning av familjehemsplacerade barns åsikter om sin vård.

Dessa fem områden omfattar en redogörelse av vad förvaltningen gjort, vilka resultat som identifierats och en analys av dessa. Rapporten avslutas med förslag på utvecklingsområden för 2020. Rapporten bifogas i sin helhet till ärendet.

Bakgrund

Efter att ha tagit del av rapporten avseende familjehemsvård 2018 har arbetsmarknads- och socialnämnden den 21 maj 2019 beslutat anmoda förvaltningen att återkomma med en uppföljning av familjehemsvården för 2019. Uppföljningen har följt de bedömningar och rekommendationer som gjorts av Malmö stadsrevision vid dess granskningen av familjehemsvården 2018. En av rekommendationerna var att hitta former för uppföljning som kan bidra till att kvalitativt säkra vården för samtliga barn i familjehem. Under 2019 har arbetsmarknads- och socialförvaltningen därför haft till uppgift att utarbeta en ny modell för aggregerad uppföljning av familjehemsvården som har omfattat hela gruppen familjehemsplacerade barn, bland annat beträffande hälsa och måluppfyllelse i skolan. Uppgiften har även ingått som en direktåtgärd i nämndens interna kontrollplan för år 2019.

Rapporten i korthet

Antalet pågående familjehemsplaceringar har under 2019 minskat med 40 placeringar jämfört med 2018 när sammanlagt 452 barn och unga i åldrarna 0–18 var placerade i familjehem. En orsak till det minskade antalet stadigvarande placeringar var bristande tillgång på familjehem vilket innebar att upp mot 70 barn väntade i jourhem på placering. Den övervägande orsaken till en placering är omsorgssvikt. Andra vanliga orsaker är psykisk ohälsa hos föräldern och missbruk hos föräldern. Knappt 120 barn har placerats i familjehem utifrån att de är ensamkommande barn och unga. Eftersom dessa barn till övervägande del är pojkar påverkar detta könsfördelningen.

Antalet sammanbrott som följts av annan dygnsvård har minskat sedan 2017. Under 2019 har sammanbrotten uppgått till 18, varav merparten varit pojkar i tonåren som placerats i främmande familjehem.

Under 2019 har vårdnaden överflyttats för 20 barn, 10 flickor och 10 pojkar, vilket är en ökning jämfört med 2018 då vårdnaden överflyttades för 9 barn.

I förhållande till alla familjehemsplacerade barn har 45 procent av barnen haft behov av åtgärder för sin hälsa. För de barn som är nyplacerade under 2019 har 46 procent haft behov av hälsovård. Både i förhållande till det totala antalet placerade barn och nyplacerade under 2019 fram-

kommer psykiska hälsoproblem i något högre grad än somatiska. De psykiska hälsoproblemen är synliga även hos de yngre barnen och behöver särskilt uppmärksammas av socialtjänsten i kontakten med de enskilda barnen. Detta överensstämmer med Socialstyrelsens presentation av resultaten av öppna jämförelser för 2019 som visar att familjehemsplacerade barns psykiska ohälsa har ökat, vilket påverkat användandet av psykofarmaka, särskilt för barn i tonåren.

Utifrån underlaget, avseende de familjehemsplacerade barnen i skolålder, under 2019 52 procent av barnen klarat målen i skolan. Det är 30 procent av barnen som inte klarat målen och för 5 procent av barnen saknar socialtjänsten uppgift om barnen uppfyllt målen. En lägre andel av barnen är nya i Sverige och har inte påbörjat skolgång. Fyra procent av dessa barn har deltagit i språkin introduktion. Skolfam är en långsiktig insats där barnen följs genom grundskolan. Avsikten är att alla familjehemsplacerade barn ska kunna få ta del av Skolfam. Under 2019 har 56 procent av de familjehemsplacerade barnen i målgruppen tillgång till Skolfam. 42 procent av de barn som fått insats genom Skolfam har påbörjat den först efter årskurs fem eller senare vilket till stor del berott på den långa väntetid som funnits för att få ta del av resursen. För att kunna nå målet vad gäller andelen barn som får tillgång till Skolfam har antalet Skolfam-team utökats och under 2020 kommer ytterligare två team att inrättas. En utökning av skolfam förväntas öka tillgängligheten och kapacitet väsentligt vilket ytterligare kan öka de familjehemsplacerade barnens möjligheter att uppnå målen i skolan.

Stadskontorets bedömning

Förslaget från stadskontoret är att godkänna redovisningen av rapporten.

Ansvariga

Heléne Norberg Direktör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör